

***Asplenium seelosii* Leybold subsp. *catalaunicum* (O.
Bolòs et Vigo) P. Monts.**

Fitxa de seguiment

Les fitxes de seguiment de tàxons amenaçats

Els documents que s'integren en aquesta sèrie, un per cadascun del tàxons dels quals es fa un seguiment i diagnosi, tenen l'objectiu de recollir la informació bàsica del tàxon, i serveix de referència per aquelles persones que participen en el programa, o per als vigilants i tècnics amb responsabilitats en la conservació de la flora.

Per una banda, el document “El Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada” explica els objectius i desenvolupament del Programa, per altra, la “Llista de tàxons del Programa de Seguiment i Conservació de la flora amenaçada” recull la llista de tàxons objecte de seguiment, el seu interès i quin és l'estat de la cartografia i de seguiment d'indicadors dels tàxons. Per últim, les “Memòries de seguiment i diagnosi”, incorporen tota la informació recollida de cada tàxon.

Aquests documents es poden consultar a la web de la Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural, on només no consta la informació considerada com a sensible, i que pot repercutir negativament en la conservació del tàxon.

Asplenium seelosii subsp. *catalaunicum*, fitxa de seguiment

1. *Asplenium seelosii* subsp. *catalaunicum* – 2. *Aspleniaceae*– 3. Flora amenaçada- 4. UICN: Vulnerable– 5. Programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada. 6. Autor: Xavier Oliver –7. Data: 15.10.2008 – 8. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.

Autor: Xavier Oliver

Promou: Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural.
15.10.2008

***Asplenium seelosii* Leybold subsp. *catalaunicum* (O. Bolòs et Vigo) P. Monts.**

Sinonímia:

Asplenium seelosii Leybold subsp. *glabrum* (Litard. & Maire) Rothm. var. *catalaunicum* O. Bolòs & Vigo
Asplenium bolosii Rivas-Martínez, Costa, Ixco & Sáenz

Nom comú:

Família: *Aspleniaceae*

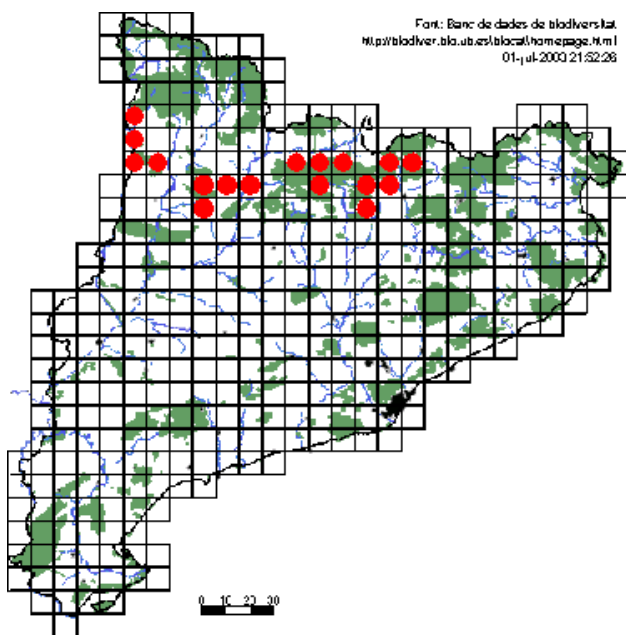
Categoria UICN:

Espanya: Vulnerable. VU
Catalunya: VULNERABLE. VU: D2

Protecció: Protegida a Catalunya com a Vulnerable (Generalitat 2008).

Descripció: hemicriptòfit cespitós de 5 a 10 cm, amb frondes coriàcies, glabres, d'un verd fosc, pecíol de longitud molt superior al limbe, bru a la base. Segments fistonats o inciso-dentats, (1)3 segments lanceolato-oblongs, curts, el del mig més gros i de vegades bipartit. Juliol-agost

Hàbitat al Ripollès: fissures de roques calcàries o dolomítiques, generalment en situacions de bauma, canals o orientacions no soelles. *Saxifragion mediae*, entre 1050 i 1350 m.

Distribució a Catalunya: Molt rara i endèmica dels Prepirineus catalans (Catalunya des de l'Alta Ribagorça fins Ripollès, i Capcir). 900-1900 (2300 m).

Localitats citades:

5 àrees conegudes
- Capcir
- Ripollès (2 localitats)
- Berguedà-Cerdanya-Alt Urgell (diverses localitats)
- Pallars Jussà (diverses localitats)
- l'Alta Ribagorça (diverses localitats)

Nº	Localitat	Comarca/regió	UTM	Observacions
1	Pont de Suert, Sopeira, Escalaes, Santorens	Pallars Jussà i Alta Ribagorça	CH 10 CG 18 CG 19 CG 28	
2	3 Ponts Organyà Abellà de la Conca Bóixols Boumort Carreu	Pallars Jussà i Alt Urgell	CG 46? CG 47 CG 57 CG 67	
3	Cadí, Moixeró, Penyes Altes Rasos de Peguera	Berguedà, Solsonès, Cerdanya i Alt Urgell	DG 06 DG 08 CG 87 CG 88? CG 97	
4	La Clusa, Picamill	Berguedà	DG 17 DG 16?	
5	Montgrony	Ripollès	DG 27 DG 28	
6	Vall de Ribes	Ripollès	DG 28 DG 38	

Amb un interrogant citacions que cal confirmar si pertanyen a aquest tàxon o a *A. celtibericum* subsp. *celtibericum*

Localitats dins del programa:

Codi rodal	Localització	UTM	Observacions
AssecaEB01	Vall de Ribes, Ripollès	DG 28 DG 38	Cartografiada i censada 2004 i 2006 (Oliver)
AssecaMo01	Montgrony, Ripollès	DG 27 DG 28	Cartografiada i censada (Oliver 2006) Un parell de rodals nous (Oliver 2008)

Població:

El censos realitzats van donar com a resultats:

189 individus (2006 + 2008) a l'àmbit de zona d'escalada de Montgrony però deu haver força més en ambients més bacs no prospectats, ja que en la prospecció es va limitar a les zones d'escalada amb l'objectiu de dimensionar el impacte de l'activitat en la població, aquestes zones són orientades majoritàriament al sud, els millors rodals del tàxon no estan orientats al sud si no a l'oest i nord, i per tant no es va arribar a prospectar al 5% de l'hàbitat de tota la zona amb possible presència del tàxon.

198 individus (2004) en la cinglera de El Baell que corresponen a tota la població existent ja que es va prospectar tot l'hàbitat de la zona, sense comptar altres punts més llunyans com els Llixos a l'est i la carena dels Amorriadors a l'oest.

Cal esmentar que a la zona de Montgrony existeix molt d'hàbitat que cal prospectar encara.

De moment els UTM 1 x 1 km amb presència del tàxon són 4.

Diagnosi:

Planta molt rara, localment abundant, difícil de fer seguiment ja que és molt discreta, i part de la població s'hi fa en baumes i parets de difícil accés, o en cingleres petites embosquinades.

Període de prospecció:

Maig-Setembre

Paràmetres a seguir:

Nombre d'exemplars reproductors i de no reproductors, àrea de presència i d'ocupació.

Observacions:

Imatges:

Impactes actuals al Ripollès: Escalada

Amenaces actuals al Ripollès: escalada (obertura de noves vies d'escalada). Encara que la majoria de les vies d'escalada estan orientades al sud on la falguera no és tan abundant, han estat afectats alguns rodals, especialment de les baumes de la part baixa dels cingles on la freqüentació dels escaladors ha alterat l'hàbitat i ha fet desaparèixer alguns exemplars. De tota manera la majoria de la població no està afectada i només cal controlar la creació de noves vies d'escalada en les zones amb més presència del tàxon.

Recomanacions:

Cartografiar els rodals més interessants i evitar, inclús tancar i treure una via d'escalada que afecta alguns exemplars.

Referències:

- AYMERICH, P., 2004. Avaluació de plantes protegides, amenaçades o rares al Parc Natural del Cadí-Moixeró (Pirineus orientals). Butll. Inst. Cat. Hist. Nat., 72:19-37.
- BAÑARES, Á., BLANCA, G., GÜEMES, J., MORENO, J.C. & ORTIZ, S. eds. 2003. Atlas y libro rojo de la flora vascular amenazada de España: taxones prioritarios. Dirección General de Conservación de la Naturaleza. Madrid, 1072 pp.
- BOLÒS, O. & VIGO, J., 1984. Flora dels països Catalans. Barcino. Barcelona.
- CUBAS, P. PARDO, C. & RIVAS-MARTÍNEZ, S., 1993. The *Asplenium seelosii* aggr. (Aspleniaceae, Pteridophyta): morphology, cytology, ecology and taxonomy. *Rivasgodaya* 7: 99-117.
- GENERALITAT DE CATALUNYA, 1993. Presidència. Llei 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'Espais d'Interès Natural. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*. 1714: 1544-1551. Barcelona.
- GENERALITAT 2008. DECRET 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* DOGC núm. 5204 - 28/08/2008.
- OLIVER, X. 2005. "La Llista Vermella de la flora vascular de la Garrotxa". Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural i Fundació d'Estudis Superiors d'Olot. Inèdit.
- OLIVER, X. 2006 bis. El programa de seguiment i conservació de la flora amenaçada de la Garrotxa. Delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural. Inèdit.
- PAJARON, S., QUINTANILLA, L.G. & PANGUA, E., 2005. Isozymic contribution to the Systematics of the *Asplenium seelosii* Group. *Systematic Botany*, 30(1): 52-59.
- SÁEZ L., 1997. Atlas pteridològic de Catalunya i Andorra. *Act. Bot. Barc.*, 44: 39-167. *Inst. Cat. Hist. Nat.* 68: 35-50.
- SÁEZ L. & SORIANO I. 2000. Catàleg de plantes vasculars endèmiques, rares o amenaçades de Catalunya. II. Tàxons no endèmics en situació de risc. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.* 68: 35-50.
- VIGO, J., 1983. El poblament vegetal de la Vall de Ribes. I. Generalitats i catàleg florístic. *Act. Bot. Barc.*, 35. Barcelona.
- VIGO, J., SORIANO, I., CARRERAS, J., AYMERICH, P., CARRILLO, E., FONT, X., MASALLES, R.M. & NINOT, J.M., 2003. Flora del Parc Natural de Cadí-Moixeró i de

Asplenium seelosii subsp. *catalaunicum*, fitxa de seguiment
Programa de seguiment i conservació de flora amenaçada

ICHN Delegació de
Institució Catalana
d'Història Natural **la Garrotxa**

les serres veïnes (Prepirineus orientals ibèrics). Museu de Ciències Naturals, Institut de
Cultura de Barcelona, Ajuntament de Barcelona